

چکیده مقالات نخستین همایش بین‌المللی
مسائل سیاسی ایران
کارنامه چهل ساله جمهوری اسلامی

به کوشش:

دکتر شجاع احمدوند

عضو هیئت علم دانشگاه علامه طباطبائی

رسم‌دهنده: س.ری

- سرشناسه: همایش بین‌المللی مسائل سیاسی ایران: کارنامه چهل ساله جمهوری اسلامی ایران؛ چالش‌ها، فرصت‌ها و راهکارها (نخستین: ۱۳۹۸: تهران)
- عنوان: نام پدید آور: چکیده مقالات نخستین همایش بین‌المللی مسائل سیاسی ایران کارنامه چهل ساله جمهوری اسلامی / گردآوری شجاع احمدوند، محمدعلی سوری؛ زیر نظر معاونت پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی
- موضوع: تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۹۸.
- موضوع: ۱۶۷ ص. وزیری.
- موضوع: ۵۳۳.
- موضوع: ۴۰۱-۳۱۷-۹۶۴-۹۷۸-۲۰۰۰ تومان
- موضوع: فیبا
- موضوع: ایران - سیاست و حکومت - ۱۳۵۷ - - کنگره‌ها
- موضوع: Iran -- Politics and government -- 1970s -- Congresses
- موضوع: ایران - سیاست و حکومت - ۱۳۵۷ - - مقاله‌ها و خطابه‌ها
- موضوع: Iran -- Politics and government -- 1970s -- Addresses, essays, lectures
- موضوع: ایران - تاریخ - انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ - - کنگره‌ها
- موضوع: Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979 -- Congresses
- موضوع: ایران - تاریخ - انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ - - مقاله‌ها و خطابه‌ها
- موضوع: Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979 -- Addresses, essays, lectures
- شناسه افزوده: احمدوند، شجاع، ۱۳۴۵ - ، گردآورنده
- شناسه افزوده: سوری، محمدعلی، ۱۳۶۷-، گردآورنده
- شناسه افزوده: Sori, Mohammad Ali
- شناسه افزوده: دانشگاه علامه طباطبائی.
- رده‌بندی کنگره: DSR ۱۵۵۴/هـ ۸۱۷ ۱۳۹۸
- رده بندی دیویتی: ۹۵۵/۰۸۳
- شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۶۱۹۹۹

چهارمین همایش بین‌المللی
مسائل سیاسی ایران
کارنامه ساله جمهوری اسلامی

نویسنده:

دکتر شجاع احمدوند
محمدعلی نوری

زیر نظر معاونت پژوهشی دانشگاه

شماره: ۹۷۰۰-۹۶۴-۲۱۷-۴۰۱-۰

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی
صفحه‌آرا: مریم زندی
ناظر فنی: مصطفی بیوی
مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی؛ تهران، بزرگراه شهید همت،
دهکده المپیک، میدان ورزش

تلفن مرکز انتشارات: ۴۴۷۳۷۵۶۰ صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۴۸۷

چاپ اول ۱۳۹۸ شماره‌گان: ۱۰۰ قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱	مقدمه.....
۶	آسیب‌شناسی حکمرانی محلی در ایران پس از انقلاب: بررسی موردی استانداری‌ها..... محمد فاضلی
۹	دین و حوزه عمومی در ایران معاصر؛ نگاهی انتقادی..... سید علی میرموسوی
۱۱	روند انقلاب اسلامی ایران در دورهٔ پسا پیروزی..... محمدباقر خدشاد
۱۳	منازعات سیاسی و تارسامه‌های حل‌منازعه در ایران پس از انقلاب..... ابوالفضل دلاوری
۱۵	استعاره منطق تیم باخت و ایجاد ثبات در جمهوری اسلامی ایران..... ابراهیم برزگر
۱۶	عدالت سیاسی در جمهوری اسلامی ایران: درآوردن‌ها و چالش‌ها..... شهلا بهمن آبادی
۱۸	مبارزات منفی در انتخابات ریاست جمهوری؛ سبب علل سیاسی، اجتماعی و حقوقی از نگاه نخبگان سیاسی..... ساسان مرادی - محمد بابایی
۲۰	آزادی رسانه‌ها و ثبات سیاسی در جمهوری اسلامی ایران..... علیرضا کریمیان
۲۲	بررسی آثار عملکرد شفاف مقامات دولتی نسبت به دارایی ایشان در نظام جمهوری اسلامی ایران..... علیرضا قاسمی پناه - فضل‌الله فروغی
۲۴	نقش انتخابات در وفاق و تداوم جمهوری اسلامی ایران..... قدسی علیزاده سیلاب - عباس کشاورز شکری
۲۶	جمهوری اسلامی ایران: قرآنی نوین از مفهوم دولت بر پایه زیست جهان..... حمید ملک زاده - مریم شمسایی
۲۸	تبیین سیاست خارجی ایران در قبال ایالات متحده بر اساس نظریه موازنه خصمانه - مشارکتی..... محمدرضا چیت سازیان
۲۹	دیپلماسی اقتصادی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در آسیای میانه (۱۳۷۶-۱۳۹۶)..... علیرضا کوهکن - محمدعلی رحیمی نژاد

- ۳۱..... بومی سازی امنیت و منافع ملی پایدار جمهوری اسلامی ایران.....
 دکتر علی اکبر جعفری - معصومه ولی اللهی رودباری - سیده فاطمه یاسینی
- ۳۳..... معیار عادلانه بودن رقابت سیاسی: مورد مطالعه دستیابی به منصب نمایندگی مجلس.....
 احمد موثقی - رامین مددلو
- ۳۴..... ماهیت و کارویژه های سیاسی استقلال در چهار دهه اخیر جمهوری اسلامی ایران.....
 مرتضی ابراهیمی
- ۳۵..... انقلاب اسلامی ایران و تأثیر آن بر تحولات ژئوپلیتیک شیعه در یمن طی سال های ۱۹۷۹ تا ۲۰۱۵.....
 شیوا جلال پور
- ۳۶..... نهادهای سیاسی و کارآمدی در جمهوری اسلامی ایران.....
 مجید ستوار
- ۳۸..... چهل سالگی جمهوری اسلامی ایران و تداوم مشکلات معیشتی.....
 احمد بیگلری
- ۳۹..... انتخابات الکترونیکی در جمهوری اسلامی ایران، چالش ها و فرصت های پیشرو.....
 مجتبی شریعتی
- ۴۱..... جمهوری اسلامی ایران و امنیت ملی با تأکید بر چالش ها و فرصت های دهه اول.....
 سید مصطفی موسوی
- ۴۳..... سیاست امنیتی دولت های سید محمد خاتمی و محمود احمدی نژاد در چهارچوب نظریه باری یوزان.....
 محمدحسین نوروزی قشخامی
- ۴۵..... نقد و ارزیابی گفتمان های فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران (با تأکید بر هویت ملی فرهنگی).....
 محمد صادق بهشتی
- ۴۶..... مسیر تحزب در ایران؛ افول یا ارتقاء؟.....
 علی اکبر طارمی
- بررسی حق اعتراض سیاسی و محدوده قانونی آن؛ مطالعه موردی اصل ۲۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.....
 محسن محسنی
- ۴۹..... حق اعتراضات مدنی بعد از انقلاب اسلامی (دی ماه ۱۳۹۶).....
 سمیه چیتی
- ۵۱..... آسیب شناسی کاهش اعتماد اجتماعی در جامعه ایران.....
 یوسف کرمی - رضا محمود اغلی
- ۵۳..... فهم امتزاج «معنویت و عدالت» در جمهوری اسلامی ایران؛ بیم ها و امیدها.....

عباسعلی رهبر

گفتمان‌شناسی سیاسی انقلاب اسلامی؛ از تولد تا نضج‌یابی و ارزیابی در چهلمین سال..... ۵۵

پیام جهانگیر

توسعه نیافتگی مفهوم امنیت در سیاست‌گذاری امنیت ملی..... ۵۷

محمدرضا بیگدلی

ارائه استراتژی مناسب دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر مقایسه تطبیقی ایران و ترکیه..... ۵۹

پوریا رحیمی

جایگاه احزاب - اسی ایران در چهل سالگی جمهوری اسلامی..... ۶۰

علی مرادی

زمینه‌ها و پیامدهای تحقق نظام دو حزبی در جمهوری اسلامی ایران..... ۶۲

فاطمه امیری رز - زاهد هاری انجین

جمهوری اسلامی ایران و سیاست داخلی..... ۶۴

سیدحامد حسینی

مقایسه عرصه‌های بازآرایی جریان‌ها، سیاست و راستای ارتقاء سامان سیاسی در جمهوری اسلامی

ایران..... ۶۵

محمدرضا رحمت‌خواه دربان - محمدرحیم عیوض

رویکرد جمهوری اسلامی ایران نسبت به مقوله صلح در حوزه نظم و عمل..... ۶۷

محمد میرعبدلی

آرمان‌پذیری و آرمان‌گریزی در چهل سال ایدئولوژی حاکم بر جمهوری اسلامی..... ۶۸

مهدی عباسی شاهکوه

برداشت تهدید جمهوری اسلامی ایران و سیاستها و رفتارهای امنیتی آن بعد از روز انقلاب اسلامی..... ۷۰

مهدیه حیدری

جمهوری اسلامی ایران و تداوم الگوهای قدیم حکمرانی..... ۷۲

مهدی کاظمی زمهریر

الحاق به کنوانسیونهای هوایی: فرصت برای کشورها - چالشی برای ایران پس از انقلاب..... ۷۴

میلاد سلطانی - مهدی مقدسی

آسیب شناسی انتخابات در جمهوری اسلامی ایران..... ۷۶

محمد امین خلیل زاده

رابطه «توسعه و تعامل سازنده» در تاریخ دولت جمهوری اسلامی ایران..... ۷۷

حسین جمالی - مکرمه جمالی

- نمودهای عدالت اجتماعی در کارنامه چهل ساله جمهوری اسلامی ایران (با تاکید بر چالش‌ها، فرصت‌ها و ارائه راهکارهای عملی)..... ۷۹
- خدیجه محمدی - مریم اکبری
- بازتعریف نگاه امنیتی جمهوری اسلامی ایران به شمال و جنوب؛ مطالعه موردی، بررسی تحولات قطر و ایجاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا - مهدی خورسند لیه چاک - علی آدمی
- بررسی کارآمدی استراتژی مشارکت و عدم مشارکت در انتخابات در دوره ۴۰ ساله جمهوری اسلامی ۸۳
- علی صناعی - نیما ناعم
- اقتصاد سیاسی کشاورزی جمهوری اسلامی ایران و بحران منابع آب..... ۸۵
- حبیب رضا زاده - مسعود غفاری
- تأثیر ساجی معرفت دینی بر مفهوم آزادی در آراء امام خمینی (ره) پس از انقلاب اسلامی..... ۸۷
- محسن شیعایی - سیف الله
- فرصت معنویت در انقلاب جمهوری اسلامی ایران..... ۸۸
- محمد مهدی محب الزمان
- چالش‌های پیش‌روی هویت ملی ایران؛ چگونگی صیانت از آن در عصر جهانی شدن..... ۸۹
- مجید عباس‌زاده مرزبالی
- عدالت و مسئله رانت در جمهوری اسلامی..... ۹۱
- امیر محمد شعبانی
- تغییر و تداوم در انتخابات‌های چهل سال گذشته در جمهوری اسلامی ایران..... ۹۲
- لوسیانو زاکارا
- دیدگاه جمهوری اسلامی در مورد آزادی و عدالت و تأثیر آن در جنبش‌های سیاسی و..... ۹۳
- پائولینو رابلز گیل
- چالش‌های سیاست رسانه‌های جمهوری اسلامی ایران..... ۹۵
- حسین رفیع - نسیم جعفرنیا کلاتسرا
- زنان و مشکل امنیت اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران..... ۹۷
- یزدان خالدی پور - محمد ابوالفتحی
- ارزیابی عملکرد قوای حکومتی در تحقق حقوق شهروندی در جمهوری اسلامی ایران..... ۹۹
- رشید تقوایی ابریشمی
- ترسیم چشمانداز صلح و همکاری میان ایران و کشورهای عرب خلیج فارس..... ۱۰۱
- مهران حقیریان
- بررسی تطبیقی دکترین بازدارندگی دفاعی ایران در عصر تغییر پارادایم امنیتی خلیج فارس..... ۱۰۳

عباس قیداری

۱۰۵..... سند پایه الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت و مسئله حکمرانی

رضا شیرزادی

۱۰۷..... نقش احزاب و تشکلهای سیاسی در افزایش سرمایه اجتماعی

محمد مظهری - اصغر اصغری وحدتی - جعفر ولی زاده

۱۰۹..... مطالعه امنیت زیست محیطی انسانی پس از انقلاب اسلامی ایران

الناز عبادی - فرهاد شفیعی طالمی

۱۱۱..... نقش عوامل فرهنگی در روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس

حمید صالحی - فاطمہ سوری

۱۱۲..... بررسی ظرفیت‌های سیاسی، اجتماعی و تاریخی جمهوری اسلامی برای استقرار نظام پارلمانتاریستی

فاطمه امیری رز - یوسف نرایی

۱۱۴..... معضل دولت‌سازی و سیاست‌گذاری - بمی ناکارآمد

علیرضا حیدری

۱۱۶..... چالش‌های زیست محیطی جمهوری اسلامی ایران: تاکید بر کم‌آبی و ریزگردها

جواد معدنی

۱۱۸..... تأمین امنیت مناطق گُردنشین ایران در شرایط فدرالی: شان کردستان عراق

سارا زارع - احمد طیبی صفا - عزت الله عزتی

۱۲۰..... پند لقمان و گوش نبوشای انقلاب ۵۷

محسن خلیلی

۱۲۱..... نقش حامی پروری در ناکارآمدی بروکراتیک در جمهوری اسلامی ایران

لقمان کاظم پور - محمد ابوالفتحی

۱۲۳..... نقش کارآمدی بوروکراسی دولتی در امنیت اقتصادی ایران

محمد کمالی زاده

نظام خیمهای و خودیستایی دولت بر جامعه (هماندی‌ها و ناهماندی‌ها در جمهوری اسلامی ایران و

۱۲۴..... اندیشه سیاسی ایران باستان)

سیدهاشم منیری

۱۲۵..... آسیب شناسی انتخابات در جمهوری اسلامی ایران

محمد امین خلیل زاده

۱۲۶..... انقلاب معنوی و حکومت فقهی؛ چالش افول معنویت گرایی در جمهوری اسلامی

سید مهدی رضوی

- ۱۲۸..... رسانه‌های جدید و جمهوری اسلامی ایران؛ چالش‌ها و فرصت‌ها..... حسین انصاری فرد - امین کوشکی
- ۱۲۹..... عدم شفافیت در بوروکراسی‌های جمهوری اسلامی ایران و فساد بوروکراتیک..... رضا ایامه
- ۱۳۱..... ملاحظات روش‌شناختی در ارزیابی دستاوردهای انقلاب اسلامی..... کامیل انتظاری
- ۱۳۳..... بررسی حزب از نگاه بازاریابی سیاسی در نظام جمهوری اسلامی ایران..... حسن وکیل زاده - مصطفی آقاجانی
- ۱۳۵..... بررسی نام احزاب در جمهوری اسلامی ایران با استفاده از روش تحلیل لایه‌ای علت‌ها..... محمد یحیی کهندانی
- ۱۳۶..... از سیاستگذاری برنده مان. بررسی عوامل سیاسی موثر بر برنده ایران..... راضیه مهدیه نبوت آبادی
- ۱۳۷..... گفت‌وگوهای تشیع و ظرفیت‌های خط‌امنیت ملی ایران در آینده..... علی پاشا غفاری - مصطفی رضای حسن آبادی
- ۱۳۹..... بررسی نقش سرمایه‌های اجتماعی - اجتماعی در روند توسعه نظام جمهوری اسلامی ایران (با رویکرد به نظریه پیر بوردیو در زمینه سرمایه‌های جامعه و روند توسعه)..... نازیلا محمدی
- ۱۴۱..... تعامل تاریخی دولت - جامعه در حوزه اقتصاد در ایران. فرصت‌ها، چالش‌ها و محسن بیات
- ۱۴۲..... تبیین موانع تحقق مطلوب حقوق ملت در ایران پس از انقلاب اسلامی..... عقیل محمدی
- ۱۴۳..... توسعه‌گرایی دولت در ایران در فراز و فرودهای تحولات نفتی مطالعه موردی: ایران، احمدی‌نژاد..... رضا سرحدی قهری - سارا اکبری
- ۱۴۵..... مقایسه شاخص‌های کلان اقتصادی در قبل و بعد از انقلاب..... علی سرزیم

The Role of the Museums of the Political Repression in Nation Building: Comparing Ebrat Museum in Iran with Aljir Museum in Kazakhstan 146

Seyit Ali AVCU

Understanding Revolutionary Iran's International Positioning from a Global South Perspective 148

A.K. Ramakrishnan

Iranian Foreign Policy and Justice 149

Vladimir Ivanovich Yurtacv

Environmental Conservation in Islamic Republic of IranAn Assessment of 4 Decades since 1979	152
Muhammad Irfan Shahzad	
The Islamic Republic of Iran and the 40th Celebration of its Foundation: New Energy for the a Sustainable Development throughout Education	153
Sandro Furlan	
First half of the 20 Century Republicanism in Asia: Main Ideas-Different Cases	154
Cüneyt Akalın	
The pathology of 44th article of the IRI constitution, and its consequences in the field of economics and politics	155
Hamid salchi - Rahman parvaresh	
Visual Culture in the Politics of the I.R. Iran: Muralism from (Social) Realism to (Optical) Illusion	157
Dr. Raffaele Mauriello	
Introduction	158

مقدمه

گروه علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی طی سلسله نشست‌هایی در راستای شناخت، تحلیل و بررسی مسایل سیاسی ایران، اقدام به برگزاری کرده است. برگزارکنندگان این همایش علاوه بر تلاش برای تحلیل علمی سیاست در ایران، سعی کرده‌اند محورهای همایش را به سمت ارائه راهکارها برای کمک به بهبود و رشد سیاسی در ایران قرار دهند تا از این طریق علاوه بر انباشت ادبیات نظری و شناخت مسایل ایران، بتواند با مقالاتی که از سوی پژوهشگران داخلی و خارجی در این همایش مطرح می‌شود به حل مسایل و مشکلات سیاسی ایران کمک کنند. بر این اساس می‌توان گفت هدف و ثمر این همایش شناخت و تلاش برای بهبود و ارائه راه‌حل مسایل سیاسی ایران می‌باشد؛ تنشی که ضرورتاً از منظر علم سیاست صورت می‌گیرد. اصطلاح مسایل سیاسی ایران شامل طیف گسترده‌ای از موضوعاتی است که در دوره جمهوری اسلامی حوزه سیاست در ایران را شکل داده است. البته باید توجه داشت که در طول دوره چهل ساله انقلاب اسلامی، عدم سیاست در ایران در امتداد و تحت تاثیر تحولات پیش از خود قرار داشته است که در محورهای این همایش مفروض گرفته شده است. برگزارکنندگان همایش با آگاهی از این مسئله که انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷ در امتداد تحولات تاریخ معاصر ایران می‌باشد، تلاش کرده‌اند تا به‌طور خاص محورهای این همایش را محدود به دوره چهل ساله جمهوری اسلامی نمایند تا بتوانند بیشترین میزان تمرکز را بر روی شناخت مسایل سیاسی این دوره داشته باشند. با وقوع انقلاب اسلامی، مسایل سیاسی ایران وارد دوره‌ای از تغییرات گسترده شد که اینک در چهل سالگی آن به‌طور طبیعی چالش‌ها و فرصت‌های گوناگونی را برجسته ساخته است. ساختار اجتماعی پیچیده، شکاف اجتماعی، مسئله دین و دولت، سیاسی و ایدئولوژیک شدن دین، امکان‌های دموکراتیک شدن قدرت، الگوی انقلابی حکومت اسلامی در ایران، اختلافات منطقه‌ای و بین‌المللی و ... ازجمله مهمترین مسایل سیاسی دوران چهل ساله جمهوری اسلامی هستند که امکان‌ها و فرصت‌هایی را در جهت رشد سیاسی و همچنین مجموعه‌ای از چالش‌ها و تنش‌های شدید که در مواردی منجر به

بحران سیاسی شده است را ایجاد نموده اند. مجموعه این موارد و به ویژه مسایل سیاسی ایران در چند سال اخیر باعث شده است که شرایط داخلی و بین المللی پیچیده‌ای برای ایران به وجود آید که در آینده می‌تواند زمینه ساز مشکلات بزرگی برای حفظ ثبات سیاسی ایران باشد. لذا می‌توان گفت دغدغه اصلی این همایش شناخت شرایطی است که به طور بالقوه یا بالفعل می‌تواند زمینه ساز چالش و بحران‌های آتی شود. برگزار کنندگان این همایش امیدوارند که توانسته باشند گامی در جهت تحلیل و شناخت مسائل اساسی سیاسی ایران امروز با نگاهی به چالش‌ها و فرصت‌ها، راهکارهای احتمالی بردارند. در جهت تحقق این هدف کمیته علمی، اهداف و محورهای ذیل را برای همایش در نظر گرفته است:

اهداف همایش:

- کاربرست روش‌های علمی سیاست در جهت حل بحران‌های سیاست عملی در ایران.
 - انباشت ادبیات نظری در جهت شناخت مسایل سیاسی ایران.
 - تعامل و هم‌اندیشی جامعه علمی سیاسی کشور در بررسی وضعیت کارنامه سیاسی چهل ساله جمهوری اسلامی ایران.
 - شناسایی چالش‌های سیاسی این دوره چهل ساله و دنبال آن چالش‌های محتمل در آینده ایران.
 - مشخص کردن شرایطی که طی آن بتوان از فرصت‌های سیاسی، امکان‌هایی در جهت توسعه سیاسی ایجاد نمود.
 - تعیین راهکارها و ساز و کارهایی در جهت عبور از چالش‌ها و فراهم آوردن فرصت‌های سیاسی در جهت حل مشکلات جامعه.
- محورهای همایش:

۱) حوزه نهادی دولت، حکومت و بوروکراسی

- قانون‌گذاری

- مشروعیت سازی

- جمهوریت

- کارآمدی بوروکراتیک

۲) حوزه سیاست و سیاستگذاری عمومی

- جمهوری اسلامی ایران و امنیت

- جمهوری اسلامی ایران و عدالت

- جمهوری اسلامی ایران و استقلال

- جمهوری اسلامی ایران و آزادی

- جمهوری اسلامی ایران و امنیت

- جمهوری اسلامی ایران و مردم

- جمهوری اسلامی ایران و صلح

- جمهوری اسلامی ایران و محیط زیست

۳) حوزه دولت - جامعه

- جمهوری اسلامی ایران و حقوق ملت

- تشکلهای مدنی در جمهوری اسلامی ایران

- انتخابات در جمهوری اسلامی ایران

- حزب در جمهوری اسلامی ایران

ماحصل تلاش علمی پژوهشگران داخلی و خارجی در قالب ۱۳۷ عنوان چکیده مقاله

بود که به وسیله ۱۰ نفر از داوران علمی مورد بررسی قرار گرفتند. از این تعداد، ۹۰

چکیده تأیید و ۴۷ چکیده رد شدند.